

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТРАТУРА

"У дапамонгу педагогу"

Серыя

Сто тысяч год кінчай вакол чужіків паді,
Сто тысяч год кінчай вакол чужіць дуброві,
Падуць чужіків вакол сілкоткі наша мова,
Падуць тут беларусы на Землі.

Ле Карацкевіч

4 (258)

красавік

2023

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 Грабень Т. К. Але́сь Савіцкі. Раман-споведзь «Пісьмо ў Рай» (урок у XI класе)
 11 Троцкая Т. А. Апавяданне Дзінты Шулцэ «Роберцію» (урок дадатковага чытання ў VI класе)
 15 Куляшова Н. А. Вячаслаў Адамчык. Апавяданне «Маці» (урок дадатковага чытання ў V класе)
 19 Зубко А. С. Падагульненне і сістэматызацыя вывучанага па тэме «Займеннік як часціна мовы» (VI клас)

Методыка і вопыт

- 23 Валочка Г. М. Метадычная схема напісання сачынення
 28 Якімовіч А. М. Вывучаем беларускую пунктуацию: практикум
 35 Іскрык I. У. Выхаванне народнай творчасцю (з вопыту працы)

Рыхтумся да тэсціравання

- 40 Васілевіч С. Л. Падрыхтоўка да цэнтралізаванага экзамену па беларускай мове: практичныя заданні з адказамі: комплексы №№ 6—7

Пазакласная работа

- 48 Тыльковіч В. Ю. «У неўміручай памяці народнай...» (класная гадзіна для вучняў VII—X класаў)
 55 Марцэвіч Т. А. Чароўны абрус пытанняў і заданняў (гульня для вучняў VI—IX класаў)

Займальны матэрыял

- 63 Крыптаграма «Янка Маўр». Склала Т. А. Троцкая
 64 Крыптаграма «Аркадзь Куляшоў». Склала Л. М. Балуева

На другой старонцы вокладкі — партрэт Міколы Маляўкі (нар. у 1941 г.). *Мастак А. Ю. Прын’кова.*

На трэцій старонцы вокладкі — фотадымак мемарыяльнай дошкі ў гонар Андрэя Макаёнка (1920—1982) на фасадзе будынка ў Вайсковым завулку, 10. Адкрыта ў 1986 годзе. Аўтар — скульптар Валянцін Занковіч. Фота К. К. Шастоўскага.

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары tym самым перадаюць выдачу невыключныя маёманыя права на ўзнáйленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсегульнага ведама і іншыя маёчныя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у tym ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама даюць згоду на апрацоўку персанальных даных.

Рэдактар А. В. Міронава. Каэрктар А. У. Белоская. Макет і вёрстка I. M. Кузьмянковай.

Выход у свет 28.04.2023. Фармат 60 × 84^{1/8}. Папер афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-вывд. арк. 6,02. Тыраж 1248 экз. Заказ 31. Цена свободная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 393-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск